

Jožef I. je govoril in obsodil slovensko obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru.

Pri zadnji delegacijski pojedini na Dunaju nagovoril je namreč naš cesar razne poslance. Tako si je pustil predstaviti tudi štajerskega poslanca Huberja. Cesar mu je rekel: „Vište prvič v delegaciji?“ — „Da“ je odgovoril Huber. Potem ga je cesar vprašal, iz katerega volilnega okraja da je izvoljen. Huber je odgovoril, da je voljen v okolici Gradca. Potem je vprašal cesar, če je Huber tudi član štajerskega deželnega zbora. Ko je ta lemu pritrdil, rekel je cesar: „Štajerski deželni zbor že dolgo ne dela“. — Huber je odgovoril: „Žalibog, in še vedno ni pričakovati, da bi se v našem deželnem zboru zopet resno pozitivno delo izvrševalo“. — Cesar je nato opomnil: „Pri temu trpijo interesi prebivalstva pač prav hudo!“ — Poslanec Huber je temu pritrdil ter opomnil, da trpijo zlasti okraji in občine ter da okrajni zastopi že danes ne vedo, pri čem da so s svojimi letnimi računi. Deželni odbor je sam prisiljen, da važne postavke za nujne gospodarske zadeve iz proračuna črta. — Cesar je končal ta pogovor z besedami: „**To je pač obžalovanja vredno!**“

In cesar je imel prav, — obžalovanja vredno je to, da tucat zaslepilnih in zagriženih možakov brez vzroka in zgolj iz politične trme tisoče vbojih, delavnih ljudi v najhujšo revščino potiska! Obžalovanja vredno je, da katolički duhovniki to protljudske hujskarijo vodijo! Obžalovanja vredno je, da se proti ljudski volji in želji ta zločin nadaljuje in da se z izrabljajnjem vere ljudski protest zadruži! Obžalovanja, globokega obžalovanja vredno je, da slovensko ljudstvo vkljub temu zločinu — spi, in da ne vstane in se ne brani in ne požene hujskarje in ne pljune pred to politiko . . .

Nam je cesarjeva beseda sveta in zato ne boderemo preje mirovali, dokler ne bode ljudstvo izreklo svojo sodbo nad slovensko-klerikalnimi ljudskimi izkorisčevalci ter zatiralcimi.

Pečat večne sramote na celotni, ki so vkljub lakti slovenskega ljudstva štajerski deželni zbor ubili!

Politični pregled.

Državna zbornica stopila bode dne 22. oktobra skupaj. Baje bode imela izvršiti v prvi vrsti volitve novih delegacij. Potem bode razpravljala o zopetnem proračunskem provizoriu in o zopetni preosnovi opravilnika. Do novega leta razpravljala bode državna zbornica potem le manjše postavne načrte. K večjem se bode sprejela tudi še postava o razredni loteriji. Največ časa in zanimanja tekom meseca novembra bode porabilo zasedanje delegacij v Budimpešti.

Pametni škof. Škof mesta Werschetz izdal je na duhovščino svojega okrožja zanimivo pismo. V tem pismu zapove škof duhovnikom, da se ne smejo nobenega političnega gibanja udeleževati, kjer stoji cerkev visoko nad malenkostnimi boji ljudi. Pismo zahteva tudi od duhovnikov, da tekom 8 dni iz vsake politične stranke ali

društva izstopijo. Taka zapoved bi bila pač tudi pri nas na Štajerskem in Koroškem potrebna. Kajti tu so duhovniki v prvi vrsti politikarji in potem še duhovniki.

Varstvo teletom. V Italiji uveljavili so zdaj nov davek. Ta davek mora se za vsakega telička plačati, katerega se zakolje, predno ima večje zobe. Znaša za zdaj 2 liri. Ena četrtnina tega daveka ostane občini, 3 četrtnine pa zbirka država v poseben sklad za pospeševanje živinoreje. Vlada hoče s tem preprečiti, da bi se premaliči telički klali. Le v Milanu se na leto 80.000 takih mlečnih teličkov zakolje. Ako bi se živali že par mesecev redilo, potem bi se to gotovo tudi pri cehan govejega mesa poznalo.

Obsojeni anarchist. Pred rimskimi porotniki se je imel te dni mladi delavec Dalba zagovarjati. Kakor znano, poskusil je Dalba laškega kralja umoriti; zadel je pa le kraljevega adjutanta. Dalba je izjavil, da ne veruje ničesar in da je le kot anarchist hotel kralja ustreliti. Obsojen je bil na 30 let ječe. Policija se je zamašila, da bi kakšne njegove sokrivice najdla. Dalba je ravno eden tistih obupanih norcev, ki jih slabe razmere v taka zločinstva ženejo.

Ruske razmere. Revizija v Lena-zlatu-industrijski družbi je velikanske sleparije na dan spravila. Ta družba je že leta sem rusko državo grozovito sleparila. Doslej se je našlo goljufije za 8 milijonov kron. — Tožba proti ruskemu generalu Uhačku kaže tudi naravnost neverjetne posameznosti. Ta general je na tisoče starh, nerabnih konj za armado nakupil in si jih zaračunal. V enem samem letu je goljufal državo za več kot 3 milijone kron. Ruski kmet pa umira lakote . . .

SUKNA in modno blago za gospode in gospodarstvo izvozna hiša 140 Prokop Skorkovsky in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblike.

poskusom nasprotovati, s katerimi se hoče na nobenem sestavi in na obstoju države majati. Nasprotovati moramo tudi na tem mestu dejstvu, da se s hrepenjenjem urešenju rednih razmer na Hrvatskem združuje in bice, ki se dotikajo i naše državne polovice in ne le ne morejo združiti z našo ustavo, marvej je ravnost nasprotojuje. Obrniti se pa moramo in dejstvu, da molčijo za varstvo ustave poklicani češki temu prodiranju, ki si je že nacionalno-politično organizacijo vstvarilo. Ne pade nam v glavo, da bi bilo po državnem pravniku, po oblastih, ne pade nam v glavo, da bi želeli Slovencem hrvatsko veležidajočo justico. Ali po mojem mnenju bi morali poklicani češki tvoj svrški glas dvigniti in brezvonomno izpeljati do nečega dopustiti ta nevarni požar.

Opiram se na poročilo »Slovenca« dne 9. oktobra 1911, da je združenje hrvatske pravaške stranke našeno, da je v vrhovno vodstvo te stranke bil izvoljen za Hrvatsko, Slavonijo, Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Istrijo dr. Mile Starčević, za podpredsednika pa striški poslanci. Na zborovanju je ta stranka spremljala, v katerem pravi: »Stranka hoče z vso močjo hrepenje slovenskega bratskega naroda podpirati, da se pridružijo slovenske dežele hrvatskemu državnemu truplu. — V pozdravljanju na združenju njih glasila pa pravijo: »Pozdravljamo našeno združenje bratov. Združeni v delu in v ljubljenci domovine ustanovimo Veliko Hrvatsko!« Dr. Starčević je brzovabil dru. Šušteršiču: »Zbrani stopniki pravašev iz vseh hrvatskih dežel pozdravljajo svoje sorodne brate iz slovenskih dežel in upajo, da boderemo v kratki bodočnosti združeni naši. Dr. Starčević. — In dr. Šušteršič je odgovoril: »Slovena ljudska stranka se iskreno za pozdrav zahvaljuje. Stransko se za del plemenitega hrvatskega naroda (!). Naj živi združena Hrvatska!«

Mi čutimo, da se gre tekaj za ogenj, o katerem nevarni mogoči posledicah bi se morali tisti sesteti, kateri so ta ogenj začigali.

Omenim le, kako se je ustanovitev te organizacije v Srbiji pozdravilo. Ni čuda, ker so jo ustanovitelji omčili za bojno organizacijo, da se je reklo, da Hrvati Slovenci niso več dva naroda temveč en sam narod, da živi en narod od Benetk do rumunske meje in od Drave in Mure pa doli do turške meje v Albu — da je to rešilna ideja; naj živi združena Velika Hrvatska! — da se je slovenska domovina sedaj v hipu razširila daleč čez sedanje meje doli v Balkan in da se je obenem razširila hrvatska domovina čez slovenske dežele v koroške gore in na najsevernejšo nemško-slovensko jezikovno mejo na Štajerskem.

Napačno bi bilo, ako bi se le izreklo šalo, ker mora biti vrlji slovenski kmet na Spodnjem Štajerskem ali Koroškem začuden, ako se nakrat kot »Veliki Hrvatski« prebudi; ali pa: kaj bode kmetovale na Koroškem rekel, ako zdaj nakrat nekronani vojvoda knežki avanza za nekronanega vice-kralja Vele-Hrvatske.

Mi pa boderemo resno to gibanje zasledovali . . . Tako je govoril poslanec Marckhl in bičal protivavstrijsko politiko slovenskih voljencev. Mi ne pustimo kronovino Štajersko in Koroško raztrgati! Nostanemo — Avstrije!

Trializem.

Kakor znano temelji vsa slovensko-pravaška politika na trialistični ideji. Gospodje slovenski voditelji so namreč z Avstrijo nezadovoljni, ker je ta Avstrija nepristopna njih prenapetim željam, ker je cesarska družina nemške krvi, ker je notranji uradni in tudi armadni jezik nemščina. Prejšne čase so slovenski voditelji sicer sami proglašali geslo: »Vse za vero, dom in cesarja«. To geslo pa so danes že v staro železo vrgli in hrepenijo po svojih političnih ciljih, kateri ne smejo na Božje solnce in s katerimi Štajerijo le škodljivo hujskarijo. Prejšne čase so pri vsaki priložnosti kričali, da »škilijo Nemci v Prusiju«, — danes pa proglašajo sami javno načelo, da hočejo sedanjem ustavom oporušiti, sedanje kronovine raztrgati in iz okvirja naše Avstrije stopiti. To je »trializem«, katerega imajo slovenski klerikalci zdaj vedno na jeziku in s katerim se upajajo že v javnosti šopiriti. Tako kakor slovenske voditelje pred par leti ni bilo sram, vptiti »živio Srbija« v času najhujše vojne nevarnosti, tako se navdušujejo tudi danes za roparske »jugoslovenske« čete, ki prelivajo na Balkanu cele potoke krvi . . .

Ta »trializem« postaja vsled tega naravnost nevaren za avstrijsko državo in se približuje vedno bolj mejinavadenega vleizdajstva. V resnih in izvrstnih besedah označil je poslanec Marckhl pri delegacijskem zasedanju to slovensko trialistično politiko. Zdi se nam potrebno in koristno, da ponatisnemo poglavita mesta tega govorova, — kajti ljudstvo naj izve, da mu hoče pravaška politika raztrgati kronovine, da je hoče odtujiti avstrijski domovini. Z napol nezazumljivimi frazami o »narodnosti« in o »sveti veri« se slovensko ljudstvo sili v klerikalno stranko; voditelji te stranke pa se združujejo s Hrvati in Srbi ter kujejo načrte, kako bi raztrgali Štajersko in Koroško . . .

Poslanec Marckhl je m. dr. dejal:

»Gotovo je stremljenje po zopetnem urešenju ustavnih razmer na Hrvatskem utemeljeno. Bilo bi celo žleti, ako bi Ogrska in Hrvatska sporazumno izvršili revizijo pogodbe iz 1. 1868, da bi se tako oba dela zadoljivo raznerjeno urešnicilo. Nasprotovati pa moramo ne samo v lastnem, marvej tudi v državnem interesu vsem

Novice.

Prva bitka na Balkanu se je zgodila predno je bila vojska napovedana. Prisotni srbski princ Jurček, ki ga še vedno niso vrnili odveldi, je povzročil namreč to prvo »bitko«. Hotel se je namreč udeležiti vojnega posvetovanja v Belogradu, kjer ni imel servisa nič opraviti. Kraljev adjutant, ki je imel ravno službo, mu je ugod zabranil. Zato je dobil od prismogenega princa par klofut. Takih sovražkov se morajo seveda Turki batiti . . .

Zverinska baba. V mestu Archangelsku na Ruskem so zaprli hebamom Kusnecovu. Zverinska babnica je obdolžena, da je tekom izvrstnega svoje službe na željo staršev več kot 100 otrok umorila. Za vsak umor je zahtevala nobila en rubel.

Varujte gozdove! Amerikanski listi trajajo, da bode prišel čas, na katerem ne bodo več noben časopis izhajati mogel, ker ne bodo več — papirja. In papirja ne bodo več, ker injektirajo velikansi amerikanski gozdovi. Vsako leto se porabi za izdelovanje papirja 11 milijonov kubičnih metrov lesa. En sam fabrikant pa ima celo armado delavcev, ki podirajo drevesa in pusti vsak dan v 10 urah 6000 metrov lesa podreti. Eden največjih amerikanskih časopisov izhaja na 24 straneh v 800.000 izvodih. Za vsako številko tega lista se porabi 9970 dreves v dolgosti 20 metrov.

Berač v automobile. Ob gotovih urah je opazi v najbolj prometnih ulicah Petersburga nekega starejšega moža, ki srametljivo za moladovo prosi. Temu beraču mora »kšefti« povdobi iti, kajti zdaj si je kupil automobile in